

ТОВ «Рітон»

СИСТЕМА НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ КОНТРОЛЬОВАНОГО МАТЕРІАЛУ

Резюме

Підготовлено:

Відповідальним за процедури сертифікації ТОВ «РІТОН»

м. Вінниця – 2017р

ЗМІСТ

КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДПРИЄМСТВО	3
ВСТУП	3
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
Схема ланцюгів постачання	5
ДАНІ ПОЛЬОВОЇ ПЕРЕВІРКИ: кваліфікація експертів, терміни перевірки, програма перевірки	
Рекомендовані контрольні заходи та верифікатори	6
Підсумки оцінки по категорії 1	11
Підсумки оцінки по категорії 2	13
Підсумки оцінки по категорії 3	
Висновки	17
ІНФОРМАЦІЯ І СКАРГИ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	18
Звіт про консультативний процес контрольованої деревини	21

КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДПРИЄМСТВО

Організація ТОВ «РІТОН» (Ltd Riton). Згідно Статуту вид діяльності – лісопильне та стругальне виробництво, просочування деревини.

Юридична адреса підприємства: 23320, Вінницька обл., Тиврівський р-н., смт. Сутиски, вул. Вінницька 49-Б.

Організація виготовляє ламель дубову та ясеневу обрізну товщиною 2-5 мм та фризу дубову обрізну товщиною 27 мм для паркету та меблів. Сировиною для виготовлення ламелі є дошка товщиною 30 мм з листяної породи дуба та ясена, вирощеного на території України. Продукція виробляється для реалізації в межах України та відправляється на експорт у країни Європи.

Для здійснення виробничої діяльності підприємство використовує нежитлову будівлю загальною площею 4762,70 кв.м, за адресою: 23320, Вінницька обл., Тиврівський р-н., смт. Сутиски, вул. Вінницька 49-Б. Чисельність персоналу підприємства – 150 осіб.

Організація ТОВ «РІТОН» здійснює свою діяльність відповідно до вимог Forest Stewardship Council до контрольованої деревини і ланцюга поставок.

ВСТУП

Резюме СНП – документ, який організація ТОВ «РІТОН» підготувала у відповідності до вимог нової версії стандарту FSC STD-40-005 V3-1, яка була опублікована та набула чинності 28 березня 2017 року. *Ризик має бути визначено залежно від походження та змішування матеріалу в ланцюгах постачання.*

Оцінку ризику залежно від походження організація визначає, спираючись на рекомендації стандарту стосовно ієрархії існуючих оцінок ризику за якими пріоритет надається НОР, розробленій відповідно до FSC-PRO-60-002 V3-1. Натепер і до затвердження нової НОР, організація використовує НОР, розроблену відповідно до FSC-PRO-60-002 V2-0., спираючись на існуючу оцінку ризику на національному рівні (http://old.fsc.ru/upload/file/FSC_CWRA_001_UA_UA.pdf).

Оцінку змішування в ланцюгах постачання організація оцінює враховуючи всі фактори, які можуть виникати в процесі транспортування, зберігання (також між субпостачальниками та постачальниками) деревини.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Район постачання організації це територія розташування чотирьох державних лісогосподарських підприємств: ДП «Хмільницьке ЛГ»; ДП «Вінницьке ЛГ»; ДП «Жмеринське ЛГ»; ДП «Тульчинське ЛМГ» та

лісогосподарське підприємство комунального підпорядкування СЛКП «Флора». Окрім цього постачальником організації є суб'єкт підприємницької діяльності ПП «Бріз - ДТ».

Район постачання розташований в центральній частині України, займає площу 123,8 тисяч га лісових земель на території Вінницької, та Хмельницької областей. Характеризується прийнятними природно - кліматичними умовами для зростання дуба, ясена, сосни, берези, граба, липи та інших деревних порід.

Організація визначилась із колом зацікавлених сторін та сторонами, чий інтереси зачеплені господарською діяльністю постачальників, для проведення консультацій. Ці вимоги є визначальними згідно стандарту FSC STD-40-005 V3-1 за 6 тижнів до початку господарської діяльності. Всі учасники консультаційного процесу були проінформовані та процес консультування розпочато 12 вересня 2017 року.

Консультації проводяться стосовно СНП організації. Сторонами, чий інтереси зачеплені, для категорії 2 є робітники постачальників, робітники суб'єктів підприємницької діяльності (далі СПД), які задіяні на лісогосподарських роботах зважаючи на принцип обачливості, для категорії 3 представники сільських рад, екологи та інші. Консультації із зацікавленими сторонами проводяться також щодо 4 категорії. Вони свідчать про відсутність фактів перетворення лісів на плантації або категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення. Всі ці консультації необхідні для зниження невизначеного ризику за категоріями 1-4. За категоріями 2 та 3 ці консультації (згідно вимогам стандарту контрольованої деревини) обов'язкові, а за категорією 1 та 4 консультації проводяться в ході польових перевірок постачальників, як контрольні заходи (опитування зацікавлених сторін та сторін що зачеплені господарською діяльністю).

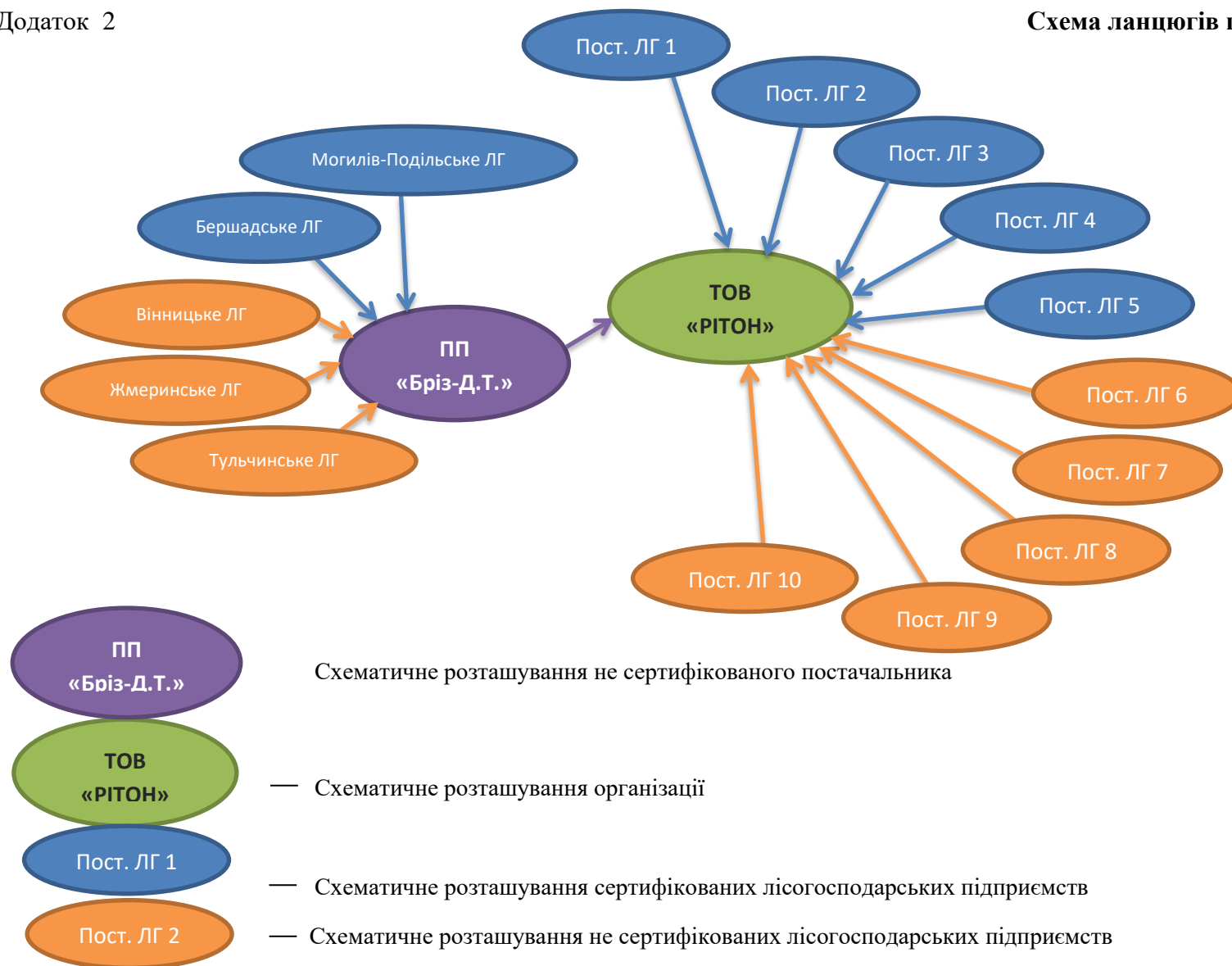
Після закінчення консультаційного періоду протягом 60 днів тим із зацікавлених сторін, які взяли участь у консультаціях, буде повідомлено, яким чином їхні коментарі були прийняті до уваги. Процес консультування буде безперервним та предметом його буде ефективність СНП організації.

Підсумки оцінки ризику контрольованої деревини району постачання зафіксували **«невизначений ризик» за категоріями 1 – 4**. Тому виникла необхідність у здійсненні польової перевірки відповідно до СНП ТОВ «РІТОН» та призначенні контрольних заходів, які б знизили ризик до низького. Категорія **5 має низький ризик**, який визначений діючою НОР.

Ризик ланцюга постачання шляхом визначення кількості можливих факторів ризику внутрішньою перевіркою на підприємствах ДАЛР було визнано як **низький**: на всіх підприємствах постачальниках та субпостачальнику, впроваджений електронний облік деревини; транспортування деревини до виробничих потужностей підприємства здійснюється автотранспортом організації; випадки шахрайства, корупції, підміни порід при транспортуванні деревини відсутні. На підприємстві комунального підпорядкування (СЛКП «Флора») всі товаротранспортні

накладні в паперовій формі. На цьому підприємстві 24.05.2017 організацією був проведений верифікаційний аудит за вимогами стандарту FSC STD-40-005 V2-0 та було доведено низький ризик ланцюга постачання. За підсумками проведеної перевірки постачальника ПП «Бріз - ДТ» (див. додаток 13 – «Акт перевірки дотримання постачальником лісоматеріалу вимог стандарту контрольованої деревини») зроблений висновок щодо відповідності пунктам декларації постачальника СПД та низького ризику ланцюга постачання також.

В додатку 2 подана ймовірність виникнення ризиків ланцюга постачання.

Кваліфікація експертів:

Польову перевірку району постачання щодо ризику 1 -4 категорії стандарту контрольованої деревини проводить експерт НТ «Товариства лісової сертифікації в Україні» Голуб Михайло Григорович, який за освітою є інженером лісового господарства, із стажем практичної роботи в лісовому господарстві 27 років, та 4-річним досвідом проведення верифікаційних аудитів з контрольованої деревини.

Перевірку району постачання щодо ризику 2, 3 категорії здійснює експерт Кременецька Євгенія Олексіївна, яка за освітою є інженером лісового господарства, кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.03.03. лісознавство і лісівництво (захист у 2000 р.), має більше 18 років педагогічного стажу та більше 10 років досвіду проведення сертифікаційних робіт, працює у Сумському національному аграрному університеті, член НТ «Товариство лісової сертифікації в Україні».

Вибірка:

Групування підприємств району оцінки ризику, на яких відбудеться виїзна перевірка, було здійснено на основі однорідності ризику території розташування. Із групи потенційних постачальників було відібрано окремо підприємства як множина 0,6 із кореня квадратного від кількості об'єктів, розташованих на рівнинній частині території України.

Це відповідно 2 державних лісогосподарських підприємства (рівнинна частина): ДП «Тульчинське ЛМГ», ДП «Вінницьке ЛГ».

Терміни проведення польової перевірки.

Враховуючи, що тільки для категорії 5 контрольованої деревини був визначений «низький ризик», для перевірки категорій 1-3 достатнім є одноденний аудит (мінімум один робочий день) для кожного з визначених підприємств.

Підприємство	Дата перевірки.	Експерти
ДП «Вінницьке лісове господарство»	17-18.10.2017 р.	Михайло Голуб, Євгенія Кременецька.
ДП «Тульчинське лісомисливське господарство»	05.10.2017 р.	Михайло Голуб, Євгенія Кременецька.

Програма перевірки

Вийзна перевірка визначеної групи підприємств призначається за програмою, яка йде на реалізацію контрольних заходів, які передбачаються програмою СНП організації. Здійснюється збирання документації, що вимагається для оцінки з першої категорії по третю, консультації та опитування персоналу і зацікавлених сторін, а також польову перевірку.

Перед візитом був визначений перелік тих зацікавлених осіб, із якими необхідно проводити консультації і інтерв'ю, а саме: представники районної ради (райдержадміністрації), голови сільських рад, представники екологічної інспекції, робітники ФОП (в разі їх участі у процесі лісозаготівлі), робітники лісгоспів, Українське товариство мисливців та рибалок (УТМР), керівники громадських організацій екологічного напрямку та інші.

При цьому здійснювалась перехресна оцінка одержаних свідоцтв і інформації.

Рекомендовані контрольні заходи і верифікатори

Категорія 1. Незаконно заготовлена деревина

1.1. Документальне підтвердження права землекористування та землеволодіння

Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою та/або Свідоцтво про право власності, та/або Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та / або інші документи підтверджує права землекористування та землеволодіння на ділянки, з яких постачається деревина.

1.2. Концесійні угоди – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів.

1.3. Підтвердження дотримання вимог законодавства при плануванні лісоуправління і лісозаготівель

1. Вибіркова перевірка лісосік¹, де призначені санітарні рубки, представниками організації² або незалежними експертами³ підтверджує необхідність планування цих рубок.

2. Акти державних контролюючих органів⁴ з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують відсутність порушень у плануванні лісозаготівель.

¹ Тут і надалі: вибіркова перевірка – це перевірка 2% (але не менше однієї одиниці) певних об'єктів від загальної кількості таких об'єктів поточного року, обраних шляхом випадкового відбору.

² Представник компанії має відповідати вимогам згідно частини 2, додатку «С» стандарту FSC-STD_40-005_v3-1 Вимоги до експертів щодо 1-ої категорії, це може бути як штатний співробітник, так і залучена особа.

³ Рекомендованими є вимоги стандарту до експертів. Разом із тим, очікується, що національною робочою групою вони будуть уточнені (схвалені) та визначено перелік експертів. Пропоновані кандидатури та їхні контакти будуть розміщені у доступних утримувачам сертифікатів джерелах.

⁴ Тут і надалі: акти перевірки останніх двох календарних років.

3. Опитування зацікавлених сторін⁵ забезпечує докази об'єктивності планування санітарних рубок.

1.4. Підтвердження законності способу отримання дозвільних документів на заготівлю деревини.

Підтвердження законності способу отримання дозвільних документів на заготівлю деревини

1. Акти перевірки відведення і таксації лісосік державними органами та /або перевірка незалежними експертами підтверджують відсутність відхилень при відводах і таксації лісосік понад граничні значення.
2. Акти державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують законність отримання дозвільних документів на заготівлю деревини.
3. Камеральна перевірка підтверджує наявність та дотримання лімітів використання лісових ресурсів у межах територій і об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення.
4. Опитування зацікавлених сторін підтверджує відсутність незаконних (зокрема самовільних) рубок з боку самого підприємства.
5. Звітна документація лісокористувачів підтверджує дотримання лімітів використання лісових ресурсів у межах територій і об'єктів ПЗФ загальнодержавного та місцевого значення.

1.5. Підтвердження відсутності зловживань при нарахуванні та своєчасності сплати рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів

1. Акти перевірки відведення і таксації лісосік державними органами та /або перевірка незалежними експертами підтверджують відсутність відхилень при відводах і таксації лісосік понад граничні значення.
2. Акти перевірки державних фіскальних органів підтверджують достовірність розрахунку величини рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів та вчасну її сплату.
3. Вибіркова перевірка лісосік, на яких закінчені рубки, представниками організації або незалежними експертами підтверджує відсутність недорубів чи невивезеної деревини.
4. Опитування зацікавлених сторін підтверджує відсутність незаконних (зокрема самовільних) рубок з боку самого підприємства.

1.6. Підтвердження відсутності порушень при відпуску лісопродукції та нелегальної торгівлі, які занижують податок на додану вартість та інші податки з продажів

---

⁵ Визначення у Глосарії.

1. Вибірковий контроль представниками організації або незалежними експертами приймання лісопродукції на одній ділянці підтверджує правильне визначення кількісних і якісних її параметрів.
2. Вибіркова перевірка представниками організації або незалежними експертами одного транспортного засобу, що вивозить лісопродукцію безпосередньо з лісосіки, засвідчує наявність та правильне оформлення товарно-супровідних документів.
3. Опитування зацікавлених сторін не виявляє випадків нелегального продажу деревини.

1.7. Підтвердження відсутності порушень при відпуску лісопродукції та нелегальної торгівлі, які занижують податок на прибуток

1. Вибірковий контроль представниками організації або незалежними експертами приймання лісопродукції на одній ділянці підтверджує правильне визначення кількісних і якісних її параметрів.
2. Вибіркова перевірка представниками організації або незалежними експертами одного транспортного засобу, що вивозить лісопродукцію безпосередньо з лісосіки, засвідчує наявність та правильне оформлення товарно-супровідних документів.
3. Опитування зацікавлених сторін не виявляє випадків нелегального продажу деревини.

1.8. Підтвердження дотримання постачальниками нормативних актів, що регулюють заготівлю деревини

1. Вибіркова камеральна перевірка представниками організації або незалежними експертами підтверджує наявність та належне оформлення технологічних карт відповідно до законодавчих вимог.
2. Вибіркова натурна перевірка технологічного процесу розробки однієї лісосіки представниками організації або незалежними експертами підтверджує дотримання в натурі усіма виконавцями (працівниками підприємства чи суб'єктами, які надають послуги з лісозаготівель) ключових елементів технологічної карти.
3. Вибіркова натурна перевірка представниками організації або незалежними експертами однієї лісосіки, на яку оформлений акт огляду місць заготівлі деревини, підтверджує дотримання ключових елементів технологічної карти.
4. Акти державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують відсутність суттєвих порушень нормативних актів, що регулюють заготівлю деревини.

1.9. Підтвердження виконання постачальниками охоронних зобов'язань об'єктів ПЗФ. Повна відмова від отримання деревини від рубок, проведених у об'єктах ПЗФ

1. Акти державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують дотримання режиму охоронюваних територій на об'єктах ПЗФ.
2. Вибірковий польовий візит представниками організації або незалежними експертами засвідчує задовільний стан об'єктів, наявність аншлаків та межових знаків.
3. Опитування зацікавлених сторін підтверджує дотримання режиму охоронюваних територій.
4. Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно підтверджує відсутність обмежень (обтяжень) землекористування у об'єктах ПЗФ.
5. Відомості про території та об'єкти ПЗФ, а також їхнє зонування мають бути отримані із Державного Земельного кадастру, Державного кадастру ПЗФ або картосхем до Проектів організації території природно-заповідної території / об'єкта.

1.10.Підтвердження дотримання постачальниками природоохоронних вимог. Повна відмова від отримання деревини від рубок, проведених у об'єктах ПЗФ

1. Акти державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують дотримання природоохоронних вимог при здійсненні лісозаготівель.
2. Вибіркова камеральна перевірка представниками організації або незалежними експертами технологічних карт на лісосіки, що розробляються та пройдені рубками, підтверджує планування природоохоронних вимог.
3. Вибіркова польова перевірка представниками організації або незалежними експертами лісосік, на які оформлені акти огляду місць заготівлі деревини, підтверджує дотримання природоохоронних вимог.
4. Відомості про території та об'єкти ПЗФ, а також їхнє зонування мають бути отримані із Державного Земельного кадастру, Державного кадастру ПЗФ або картосхем до Проектів організації території природно-заповідної території / об'єкта.

1.11.Підтвердження дотримання постачальниками вимог охорони праці і техніки безпеки

1. Камеральна перевірка представниками організації або незалежними експертами підтверджує наявність у виконавців лісозаготівель дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки; наявність особових карток обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів; наявність та належне оформлення технологічних карт, зокрема щодо радіаційного контролю.

2. Вибіркова польова перевірка представниками організації або незалежними експертами лісосік, на яких проводяться рубки, засвідчує дотримання вимог техніки безпеки.

1.12.Підтвердження дотримання постачальниками трудового законодавства

1. Довідка адміністрації підприємства підтверджує відсутність заборгованості із заробітної плати.
2. Опитування представниками організації або незалежними експертами представників профспілкової організації підприємства та робітників підтверджує дотримання адміністрацією трудового законодавства.
3. Опитування представниками організації або незалежними експертами працівників підрядників, які працюють на лісозаготівельних роботах, підтверджує, що вони офіційно працевлаштовані та вчасно у розмірах, не нижчих державних гарантій, отримують заробітну плату.

1.13.Звичасві права – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів

1.14.Добровільна, попередня та інформована згода (FPIC) – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів

1.15.Права корінних народів – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів

1.16.Підтвердження вірної класифікації постачальниками порід, кількісних і якісних параметрів деревини

1. Акти перевірки відведення і таксації лісосік державними органами та /або перевірка незалежними експертами підтверджують вірну класифікацію за породами.
2. Вибіркова оглядова перевірка представниками організації або незалежними експертами лісосік, відведених у рубку, свідчить про відповідність матеріалів відведення фактичному породному складу.
3. Вибірковий контроль представниками організації або незалежними експертами приймання лісопродукції на одній ділянці підтверджує правильне визначення кількісних і якісних її параметрів.
4. Вибіркова перевірка представниками організації або незалежними експертами ТТН підтверджує правильність класифікації.

1.17.Підтвердження здійснення постачальниками торгівлі з мінімальними корупційними ризиками.

У підприємств відомчого підпорядкування ДАЛРУ купівля деревини винятково на аукціонах.

1. Вибіркова перевірка представниками організації або незалежними експертами одного транспортного засобу, що вивозить лісопродукцію

безпосередньо з лісосіки, засвідчує наявність та правильне оформлення товарно-супровідних документів.

2. Камеральна перевірка представниками організації або незалежними експертами підтверджує наявність належно оформлених договорів купівлі-продажу деревини.

3. Опитування зацікавлених сторін не виявляє випадків нелегального продажу деревини.

1.18. Офшорна торгівля і трансфертне ціноутворення – низький ризик, контрольні заходи не потрібні

1.19. Підтвердження дотримання постачальниками митного законодавства

1. Опитування адміністрації підприємства представниками організації або незалежними експертами підтверджує, що з боку правоохоронних і митних органів відсутні претензії до його експортної діяльності.

2. Вибіркова камеральна перевірка представниками організації або незалежними експертами рахунків-фактур підтверджує відповідність товарів кодам УКТЗЕД у вантажно-митних деклараціях.

1.20. CITES – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів

1.21. Законодавство, що вимагає процедури системи належної сумлінності – незастосовне законодавство, не потребує контрольних заходів

Категорія 2. Деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини

2.1. Відсутність заборони Ради Безпеки ООН на експорт деревини з країни, яка є об'єктом розгляду – низький ризик, контрольні заходи не потрібні

2.2. Країна чи район не вказується як джерело конфліктної деревини – низький ризик, контрольні заходи не потрібні

2.3. Не існує жодних доказів використання дитячої праці або порушення основних принципів МОП у сфері праці у лісових масивах району, який є об'єктом уваги

2.3.a Відсутність прецеденту використання дитячої праці – низький ризик, контрольні заходи не потрібні

2.3.b Відсутність порушення Декларації МОП (Міжнародної організації праці) про основоположні принципи і права на робочих місцях на території відповідних лісових ділянок

Консультації із зацікавленими сторонами

Підтвердження дотримання постачальниками прав працівників у сфері праці

Конфіденційне опитування персоналу представниками організації або незалежними експертами підтверджує відсутність порушень основоположних принципів і прав в сфері праці МОП.

Висновок експерта про підтвердження достатності контрольних заходів

2.4 Діють визнані і справедливі процеси спрямовані на розв'язання конфліктів істотного масштабу, що стосуються традиційних прав, включаючи права на використання, культурні інтереси або традиційну культурну ідентичність у районі, який є об'єктом уваги. Консультації із зацікавленими сторонами

Підтвердження відсутності конфліктів істотного масштабу

Опитування зацікавлених сторін не виявляє випадків обмеження доступу громадян до лісових ділянок, права рекреаційного використання лісів, збору недревної лісової продукції, надання в користування без погодження із місцевою громадою лісових, зокрема мисливських угідь.

Висновок експерта про підтвердження достатності контрольних заходів

2.5 Не існує жодних доказів порушення Конвенції МОП № 169 про корінні народи та племена, що відбуваються у лісових масивах району, який є об'єктом уваги – низький ризик, контрольні заходи не потрібні.

Категорія 3. Деревина з лісів, в яких особлива цінність для збереження опиняється під загрозою через господарську діяльність.

3.1. Для визначення наявності і оцінювання загроз від лісогосподарської діяльності для ОЦЗ 1.

Випадки, коли деревина надходить з лісів, які зростають поза межами об'єктів та/або установ ПЗФ.

Консультації із зацікавленими сторонами

Підтвердження відсутності загроз від лісогосподарської діяльності

1. Консультація з експертами, які підтверджують наявність ОЦЗ 1 на території підприємства.
2. План організації та ведення лісового господарства та інші документи підтверджують режим лісокористування, який не загрожує ОЦЗ 1.
3. Дозвільні та організаційно-технологічні документи системи ведення лісового господарства містять заходи для уникнення загроз для виявлених ОЦЗ 1.
4. Вибірковий польовий візит експертів на території із виявленими ОЦЗ 1 підтверджує відсутність загроз для них.

Висновок експерта про підтвердження достатності контрольних заходів

Деревина від постачальників, які виконують охоронні зобов'язання об'єктів ПЗФ.

Консультації із зацікавленими сторонами

Підтвердження відсутності загроз від лісогосподарської діяльності

1. Охоронні зобов'язання на об'єкти ПЗФ.
2. Наявність дозвільних документів на спеціальне використання деревних лісових ресурсів в межах територій та об'єктів ПЗФ, що підтверджує відсутність загроз для ОЦЗ 1.
3. Акти державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтверджують дотримання режиму охоронюваних територій на об'єктах ПЗФ.
4. Вибірковий польовий візит експертів на території із виявленими ОЦЗ 1 засвідчує відсутність загроз для них.

Висновок експерта про підтвердження достатності контрольних заходів

Категорія 4. Деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення.

4.1. В екорегіоні, що розглядається, немає загального скорочення ТА значного рівня скорочення площ (> 0,5% на рік) природних лісів та інших природним шляхом заліснених екосистем, таких як савани

4.1.a. Не відбувається значного рівня скорочення площ (> 0,5% на рік) природних лісів за рахунок перетворення їх на плантації – низький ризик, контрольні заходи не потрібні

4.1.b. Не відбувається загального скорочення площ лісів за рахунок перетворення їх на нелісові землі⁶

Підтвердження, що перетворення природних лісів на категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення на оцінюваній території не відбувається, або відбувається у обсязі меншому, ніж 0.5%

1. Наявність декларації щодо недопущення постачання деревини з ділянок, які є предметом неприпустимих та/або незаконних перетворень на категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення.
2. Політика замовника стосовно недопущення закупівлі матеріалу, який походить з лісових ділянок перетворених на категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення доведена до постачальника.
3. Аналіз матеріалів лісовпорядкування, а також найкращої доступної інформації свідчить про відсутність документально непідтвердженого зменшення площі земель лісогосподарського призначення.
4. Опитування зацікавлених сторін свідчить про відсутність фактів перетворення лісів на плантації або категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення.
5. Опитування відповідальних працівників лісогосподарських підприємств підтверджує відсутність перетворення лісів на категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення без належних підстав.

---

⁶ Ризик «невизначений» лише для підприємств комунальної і приватної форм власності

Підсумки оцінки по категорії 1. «Незаконно заготовлена деревина»

Інформація щодо прав на землекористування була надана згідно вимог експертів та підприємства постачальники підтвердили права землекористування та землеволодіння на ділянки, з яких постачається деревина. На підприємствах (як ДАЛР так і комунальному) діють актуальні матеріали базового лісовпорядкування, наявні планово-картографічні матеріали користування землями лісового фонду, інші документи що підтверджують права землекористування та землеволодіння. Також були надані актуальні свідоцтва щодо прав на землекористування у вигляді Державних актів на землю та витягів із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

План роботи щорічно уточнюється і актуалізується у відповідності до законодавства і кон'юнктури ринку. Таким уточнюючим документом є матеріали безперервного лісо користування. Обсяги лісозаготівель затверджуються обласним управлінням лісового та мисливського господарства. Усі обмеження, які пов'язані з лісозаготівлями, знаходять своє відображення в плані організації і розвитку лісового господарства, лісорубних квитках, технологічних картах розробки лісосіки й іншій документації.

Відсутність порушень у плануванні лісозаготівель (рубок головного користування та санітарних рубок – суцільних та вибіркових) підтверджується результатами вибіркових перевірок експертом лісосік. Перевіркам санітарних рубок приділялась окрема увага: результати цих перевірок підтверджують об'єктивність їх планування і правильність відводів. Акти державних контролюючих органів з перевірки та дотримання природоохоронного законодавства підтверджують відсутність значних порушень на лісозаготівельних роботах. Опитування зацікавлених сторін говорить про високий рівень фаховості керівництва лісгоспів.

Відсутні корупційні дії при отриманні дозвільних документів на заготівлю деревини: аналіз актів державних контролюючих органів з перевірки дотримання природоохоронного законодавства підтвердили це. Відсутність відхилень при відводах і таксації лісосік понад граничні значення була продемонстрована актами перевірок відводів та таксації лісосік спеціалістами ОУЛМГ, на території яких розташовані лісгоспи. В тих лісгоспах, де не були продемонстровані вищевказані документи (Вінницьке ОУЛМГ), було додатково опитано спеціалістів лісового відділу – результати позитивні. Спеціалісти підприємств, які перевірялися, мають належні професійні знання, добре ознайомлені з усіма законодавчими обмеженнями щодо лісокористування.

Відсутність зловживань у питаннях нарахування та своєчасної сплати рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів підтверджена позитивними результатами актів перевірок фіскальних органів. Незалежними

експертами проведено вибіркові перевірки тих лісосік, на яких завершено проведення суцільних рубань (рубки головного користування).

Не зафіксували порушень, які занижують податок на прибуток, додану вартість та інші податки з продажів. Це було засвідчено вибірковою перевіркою відпуску лісопродукції, а також перевіркою транспортних засобів, котрі возять лісопродукцію безпосередньо з лісосіки. В основному, лісоматеріал транспортується від ділянки (верхнього складу) на проміжний склад в силу неможливості вивезення його мало прохідною технікою споживача. Випадки, коли деревина відправляється із лісосіки на проміжний лісосклад (або на нижній склад) дуже рідкі та трапляються в основному за об'єктивних причин (перебої у постачанні бирок, відсутність зв'язку на лісосіці, поламака транспортної техніки тощо).

При виконанні лісозаготівельних робіт лісгоспи дотримуються усіх нормативів, які встановлені законодавством (площа лісосіки, технологічне облаштування, строки примикання лісосік та інше). Підтверджено відсутність відхилень від нормативних актів, що регулюють заготівлю деревини. Лісогосподарські підприємства не відсторонюються від відповідальності за техніку безпеки при здійсненні лісосічних робіт приватними бригадами. Лісгоспам доводиться працювати в умовах постійних змін законів щодо лісозаготівельної діяльності.

Перевіреними лісгоспами виконуються охоронні зобов'язання об'єктів ПЗФ. Організація ідентифікує об'єкти ПЗФ, в чому знаходить повну підтримку з напрямку лісгоспів. Лісозаготівельна діяльність на об'єктах ПЗФ не проводиться. Перевіряючи технологічні карти, акти огляду місць заготівлі деревини, відомості про території та об'єкти ПЗФ експертами виявлено, що постачальники не в повній мірі дотримуються запланованих природоохоронних вимог. З цього приводу також призначено контрольні заходи.

За свідченням керівництва підприємства, зацікавлених сторін, нанесений збиток від самовільних рубок (сторонніми особами) не є значущим і вагомим у порівнянні з оціненими лісовими ресурсами району.

Вимоги в сфері охорони праці і здоров'я на лісгосподарських підприємствах є дуже суворими і виконуються беззастережно: наявними є дозволи на виконання робіт з підвищеною небезпекою, особові картки обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів. Оформлення технологічних карт проведено належним чином.

Дотримання постачальниками трудового законодавства знаходить своє підтвердження в довідках адміністрації щодо відсутності заборгованості із заробітної плати, опитуванні представників профспілкової організації підприємства, робітників та працівників підрядників, які працюють на лісозаготівельних роботах.

З метою підтвердження постачальниками вірної класифікації порід, кількісних і якісних параметрів деревини було перевірено відведення і

таксацію лісосік, здійснено вибірковий контроль приймання лісопродукції на лісосіці, вибіркова перевірка ТТН.

У підприємств відомчого підпорядкування ДАЛРУ купівля деревини здійснюється винятково на аукціонах. Підприємства своєчасно і в повному обсязі документують процес транспортування деревини з верхнього на нижній склад та до цеху переробки деревини, її відпуск безпосередньо споживачу або перевантаження і відпуск деревини на проміжних складах (у випадках, коли неможливе навантаження мало-прохідної техніки на верхніх складах). Перевірка підтвердила наявність належно оформлених договорів купівлі-продажу деревини, а опитування зацікавлених сторін не виявляє випадків нелегального продажу деревини.

Категорія 2. Деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини

Перевіркою встановлено що відсутні порушення основоположних принципів і прав в сфері праці МОП. Це підтверджується конфіденційним опитуванням незалежними експертами фахівців підприємств, зацікавлених сторін, ознайомленням із наявними публікаціями.

Законні права місцевих громад не порушуються. Населення має можливість вільного доступу до лісу з метою загального користування лісовими ресурсами (збирання грибів і ягід, рекреація тощо). В процесі інтерв'ювання не виявлені будь-які додаткові специфічні традиційні права, які могли б бути порушеними. Представники місцевого самоврядування вказують на повне взаєморозуміння, взаємодію і допомогу, яка надається з боку лісогосподарських підприємств, але наявне недостатнє бажання місцевих громад щодо позитивного сприйняття позитивного іміджу лісівників. Мав місце випадок непорозуміння між головою сільської ради та адміністрацією лісгоспу стосовно нібито несплати податку за спеціальне використання лісових ресурсів (розцінено головою громади як утиски) та не інформування відносно призначення рубок. Інцидент був вичерпаний після надання голові громади невідворотних доказів його неправдивих свідчень (див. опитування зацікавлених сторін ДП «Вінницьке ЛГ»). Важливу роль у піднятті іміджу лісового господарства відіграє наявність суттєвих відрахувань у бюджети місцевих громад від лісокористування. Таким чином, наявність лісозаготівельних робіт не викликає скарг зі сторони місцевих мешканців.

Обласні управління лісового та мисливського господарства постійно інформують громадськість стосовно роботи лісівників шляхом регулярних випусків газет, інтерв'ю по радіо, висвітлення важливих подій по місцевому телебаченню, проводить активну роботу зі шкільними лісництвами, що сприяє формуванню позитивного ставлення громадськості до лісівничої галузі.

Факти наявності суперечок не були виявлені в силу вказаних вище факторів. Їхнє вирішення, зі слів відповідальних співробітників лісових господарств, вдається завдяки злагодженій роботі, своєчасному інформуванню та представництву в місцевих органах влади.

На території тих лісогосподарських підприємств, що перевірялись не було виявлено радіологічного забруднення, тому не було потреби у додаткових процедурах, що попереджають шкідливий вплив радіації.

Основоположні права міжнародної організації праці (ILO) виконуються в повному обсязі. Функціонування профспілок на державних підприємствах є невід'ємною частиною організації взаємодії адміністрації і робітників. Перепон для формування власних профспілок або ж вступу до існуючих об'єднань, для робітників, що виконують лісозаготівельні роботи від приватних підприємців немає.

Висновок експерта з 2 категорії підтверджує достатність контрольних заходів.

Категорія 3. Деревина із лісів, в яких особлива для збереження цінність опиняється під загрозою через господарську діяльність

Згідно діючої НОР у поясненні додатку 2В стандарту для компаній, які здійснюють оцінку FSC контрольованої деревини для України (FSC-STD-40-005 V 2.1) існує перелік адміністративних районів, де розташовані 73 важливі для птахів території, повністю або частково вкриті лісовою рослинністю, і які стосовно субіндикатору 3.1.е слід вважати територіями з невизначеним ризиком. Літинський район Вінницької області включено до цього списку, оскільки у долині р. Згар розміщується територія ІВА 24. «Микулинецькі стави» площею 1550 га (представлена Микулинецькими риборозплідними ставами). ДП «Хмільницьке ЛГ» Вінницького ОУЛМГ розміщено у Козятинському, Хмільницькому, Літинському та Калинівському районах Вінницької області. Зі слів начальника відділу лісового господарства Вінницького ОУЛМГ Мельника Ігоря Васильовича територія об'єкту «Микулинецькі стави» не входить до лісового фонду ДП «Хмільницьке ЛГ». У зв'язку із вищенаведеним, можна стверджувати, що ДП «Хмільницьке ЛГ» належить до територій із низьким ризиком щодо походження згідно вимог стандарту контрольованої деревини.

Встановлено, що у досліджуваних державних підприємствах Вінницького ОУЛМГ (ДП «Вінницьке ЛГ», ДП «Тульчинське ЛМГ», ДП «Жмеринське ЛГ», ДП «Хмільницьке ЛГ») у природно-заповідному фонді лісогосподарські заходи не проводяться. Виключенням із правила можуть бути такі випадки, які були погоджені із Міністерством охорони навколишнього середовища. Вказаними державними підприємствами підтримується відповідний режим охорони, який був прописаний у паспортах та охоронних зобов'язаннях територій, що охороняються.

Опитування зацікавлених сторін засвідчило, що існуюча мережа природно-заповідного фонду та інших лісів з обмеженим режимом лісокористування є достатньою задля запобігання загрозам знищення особливих для збереження лісів.

Головним контрольним заходом щодо уникнення загроз від впливу лісогосподарської діяльності на особливі цінності для збереження лісів слід уникати застосування будь-яких способів та видів рубок, а також заготівлі та закупівлі лісоматеріалів із об'єктів ПЗФ.

На офіційних сайтах державних підприємств має бути інформація про об'єкти природно-заповідного фонду, які розміщені на їхній території, а також короткий аналіз лісового фонду.

Категорія 4. Деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення.

За результатами проведення верифікаційного аудиту комунального лісогосподарського підприємства СЛКП «Флора» визначено відсутність ризику щодо загального скорочення площ ($> 0,5\%$ на рік) природних лісів за рахунок перетворення їх на плантації та на нелісові землі. Ці вимоги є головними складовими політика організації. Всі підприємства із групи постачальників-лісогосподарських підприємств керуються матеріалами безперервного та базового лісовпорядкування та суворо слідкують за змінами лісокультурного фонду. Щорічні обсяги створення новорічних плантацій - в межах 5-6 га. Створюються вони в основному на галявинах, сіножатях та площах що вийшли з-під деревних розсадників. Опитування зацікавлених сторін свідчить про відсутність фактів перетворення лісів на плантації або категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення. Опитування відповідальних працівників лісогосподарських підприємств (інженера лісових культур, головні лісничі лісгоспів) підтверджує відсутність перетворення лісів на категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення без належних підстав.

Висновки

В процесі польової перевірки були одержані свідчення і аргументи на користь того, що на перевірених підприємствах відсутні значущі проблеми, пов'язані з категоріями 1 - 4 контрольованої деревини. Також не було отримано негативних відгуків під час проведення консультацій із зацікавленими сторонами щодо СНП організації на всій території постачання.

В ході перевірки було призначено контрольні заходи стосовно першої категорії. Після застосування цих контрольних заходів та перевірки їх ефективності (зниження ризику походження деревини) використання матеріалу із даного району постачання можливе для всієї групи постачальників ТОВ «РІТОН». Використовувати матеріал як контрольований для даного переліку постачальників можливо, як у частині ризику джерела походження, так і в частині ланцюга постачання.

Також під час періоду консультацій була виявлена наступна активна група зацікавлених сторін:

1. Голова Райради Калинівського району; перший заступник головного державного інспектора ОНПС (охорони навколишнього природного середовища) у Вінницькій області; начальник відділу лісового господарства ВінОУЛМГ; голова УТМР Вінницького району Вінницької області; голова Некрасівської сільської ради; Лука - Мелешківський сільський голова; ФОП «Волошин П.В», бригадир лісорубів; директор ДП «Вінницьке ЛГ»; головні спеціалісти, робітники ІТР, лісова охорона ДП «Вінницьке ЛГ». Окрім того були проведені консультації із головою профспілкового комітету ДП «Вінницьке ЛГ».

2. Голова Тульчинської районної адміністрації; перший заступник головного державного інспектора охорони навколишнього природного середовища у Вінницькій області; старший егер – голова районної організації УТМР Тульчинського району; селищний голова Кернісівської селищної ради; голова Брацлавської сільської ради; лісоруб Брацлавського лісництва ДП «Тульчинське» ЛМГ; головний лісничий ДП «Тульчинське ЛМГ»; головні спеціалісти, працівники ІТР, лісова охорона ДП «Тульчинське ЛМГ»; голова профспілкового комітету ДП «Тульчинське ЛМГ».

Моментом початку використання матеріалу як контрольованого буде позитивний висновок щорічного аудиту органу сертифікації.

У процесі перевірки були виявлені проблемні питання, які необхідно вирішувати на державному або ж галузевому рівні перегляді під час внесення змін до існуючого законодавства:

- вимога Правил рубок головного користування (вже закріплене законодавчо Верховною Радою України) про залишання дерев, що мають особливо важливе значення для збереження біорізноманіття у всіх лісгосподарських підприємствах залишаються декларативною. Ця норма вступає у протиріччя з іншими законодавчими нормами стосовно забезпечення умов для безпечної розробки лісосіки. На сьогоднішній день відмічено поодинокі випадки щодо залишення цінних природоохоронних компонентів на лісосіці, але вони трапляються завдяки суб'єктивним факторам, не пов'язаним із збереженням біорізноманіття;
- необхідно впроваджувати в практику останні дослідження науковців щодо стану соснових насаджень в Україні. Висновки міжнародної наукової конференції «Ліси східної Європи у світі що змінюється» (<https://nubip.edu.ua/node/35762>) майже однозначні: на європейській частині ареалу сосни звичайної протягом сторіччя відбудеться повна заміна цієї деревної породи на інші, більш пристосовані до кліматичних змін, які мають місце. Тому, можливо варто замість загиблих насаджень сосни звичайної одразу створювати лісові культури із тих деревних порід (в т. ч. інтродукованих), які найбільш

адаптовані до комплексу негативних факторів (зниження ґрунтових вод, підвищення середньорічної температури повітря, забруднення повітря шкідливими речовинами тощо).

ІНФОРМАЦІЯ І СКАРГИ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Процедура розгляду коментарів та скарг зацікавлених сторін (котрі стосуються її СНП).

1. Підтвердження одержання скарг – усі коментарі та скарги зацікавлених сторін, отримані будь-якими засобами зв'язку реєструються відповідальним за розгляд скарг у журналі вхідної кореспонденції і в день реєстрації вносяться у «Журнал скарг контрольованої деревини». Анонімні скарги не реєструються та не розглядаються.
2. Інформування зацікавлених сторін про процедуру подання скарг та надання попередньої відповіді скаржникам – процедура подання скарг доводиться відповідальним за розгляд скарг до зацікавленої сторони телефонним зв'язком.
3. Надання попередньої відповіді скаржникам – скаржник інформується відповідальним за розгляд скарг про отримання скарги та термін її розгляду упродовж не більше ніж двох тижнів з моменту реєстрації.
4. Передача скарг, пов'язаних із визначенням ризику – якщо скарга пов'язана не із СНП організації, а з національною оцінкою ризику, вона передається національному представництву FSC в Україні з одночасним повідомленням про це скаржника, про що у «Журналі скарг контрольованої деревини» робиться відповідна відмітка.
5. Проведення попереднього оцінювання для визначення значущості наведених у скарзі доказів використання матеріалу з неприйнятних джерел – якщо скарга стосується СНП, території і джерел постачання, відповідальним за розгляд скарг проводиться попереднє оцінювання наведених у скарзі доказів з метою визначення значущості фактів, наведених у скарзі, як доказів того, що матеріал може отримуватися із неприйнятних джерел. Якщо скарга визнається незначущою, про це повідомляється скаржнику, органу сертифікації та Національному представництву FSC в Україні, як про остаточні результати розгляду скарги. Одночасно повідомляється про можливість оскарження дій представників організації та про можливість отримання копій усієї відповідної кореспонденції, яка стосується розгляду.

6. *Діалог зі скаржниками – якщо скарга визнається значущою, упродовж двох тижнів від її реєстрації зі скаржником проводяться перемовини з метою вирішення скарги до вживання подальших дій. Якщо у результаті перемовин скаржник погоджується, що його скарга задоволена, про те, що це є остаточним результатом розгляду скарги, повідомляється самому скаржнику, органу сертифікації та Національному представництву FSC в Україні. Одночасно повідомляється про можливість оскарження дій представників організації та про можливість отримання копій усієї відповідної кореспонденції, яка стосується розгляду.*
7. *Передача значущих скарг органу сертифікації та Національному представництву FSC в Україні – здійснюється упродовж двох тижнів з моменту отримання скарги; одночасно подається інформація щодо заходів, які вживатимуться організацією задля вирішення скарги, а також щодо способу застосування застережного підходу.*
8. *Застосування застережного підходу – у той час, доки скарга перебуває на розгляді, організація припиняє отримання матеріалу, якого стосується скарга.*
9. *Застосування процесу перевірки – для скарги, яка визнана значущою та не вирішена у процесі діалогу зі скаржником, організацією впродовж двох місяців з моменту її одержання проводиться за потребою польова або офісна перевірка.*
10. *Визначення коригувального заходу – якщо у процесі польової або офісної перевірки значущість скарги підтверджується, спільно з постачальником вживаються коригувальні заходи; якщо коригувальний захід неможливо застосувати або постачальник відмовляється його виконувати, він виключається з числа постачальників контрольованої деревини.*
11. *Перевірка виконання постачальниками коригувального заходу та його ефективності – відбувається у межах двохмісячного терміну розгляду скарги; якщо захід ефективний, матеріал отримується.*
12. *Виключення відповідного матеріалу та постачальників - відбувається у випадку, якщо корегувальні заходи не усунули причини скарги*
13. *. Остаточне інформування – якщо застосовувалася повна процедура розгляду скарги, скаржник, орган сертифікації та Національне представництво FSC в Україні інформуються про остаточні результати її розгляду після прийняття рішення про можливість*

(неможливість) отримувати матеріал як контрольований від постачальника, якого стосувалася скарга. Одночасно повідомляється про можливість оскарження дій представників організації та про можливість отримання копій усієї відповідної кореспонденції, яка стосується розгляду.

Реєстрація та зберігання усіх отриманих скарг та вжитих заходів – покладається на відповідального за розгляд скарг (менеджера ЗЕД).

Додаток 13

Звіт про консультаційний процес контрольованої деревини ТОВ «РІТОН» за 2017 рік

Територія постачання	Вінницька, Хмельницька область.
Джерела постачання	Не сертифіковані ЛГ6 – ЛГ10; ПП «Бріз-Д.Т.» та його сертифіковані постачальники «Могилів-Подільське ЛГ», «Бершадське ЛГ».
Виявлені і запрошені до консультацій зацікавлені сторони	районні ради і адміністрації, УТМР, сільські ради.
Виявлені і запрошені до консультацій сторони, інтереси яких зачеплені	Сільські ради на території яких знаходяться підрозділи постачальників, робітники постачальників-лісокористувачів, представники ФОП, які надають послуги на лісозаготівлях.
Коментарі зацікавлених сторін	Негативні коментарі відсутні.
Коментарі безпосередньо зацікавлених сторін	Всі безпосередньо коментарі зацікавлених сторін та сторін, що зачеплені виробничою діяльністю підприємств постачальників відображені в додатку 12 СНП організації та за згодою опитаних сторін можуть бути показані у даному резюме.
Врахування коментарів	Частково враховані. Підвищення інформованості зацікавлених сторін, опитування інших зацікавлених сторін під час виїзної перевірки.
Висновок про можливість отримання матеріалу	Після перевірки виконання контрольних заходів можливо отримувати з усіх джерел постачання, за винятком деревини, заготовленої від проведення рубок у ПЗФ